



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 р 63/2022
01.04.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Гордана Комненић, одређена Годишњим распоредом послова у смислу одредбе члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Службени гласник РС", бр. 40/2015), у поступку заштите права на суђење у разумном року предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Ковачевић, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 р 228/21 од 23.02.2022. године, након испитног поступка, донео је 01.04.2022. године, следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Апелационог суда у Београду Р4 р 228/2021 од 23.02.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 р 228/2021 од 23.02.2022. године, одбијен је као неоснован захтев предлагача да се усвоји приговор ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21 и утврди да је подносиоцу повређено право на суђење у разумном року у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3888/21 и наложи поступајућем судији процесне радње које делотворно убрзавају поступак, а одбијен је и захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Благовременом жалбом предлагач је побијао то решење због погрешне примене материјалног права. Трошкове поступка је тражио опредељено.

Одлучујући о жалби предлагача, на основу одредаба чл. 16, 17, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, бр. 40/15), у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“, бр. 25/82..., „Службени гласник РС“ 65/95 ...55/14) и члана 386. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20), на чију примену упућује одредба члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд је утврдио да је жалба неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1.-3., 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према разлозима побијане одлуке, Апелациони суд у Београду је спровео испитни поступак у ком је, из извештаја судије известиоца о току поступка, утврдио да се ради о предмету у ком је тужба поднета 09.08.2010. године од стране 200 тужилаца против туженог ЈП "Електропривреда Србије". Основни суд у Обреновцу је донео одлуку П1 25/2014, а Апелациони суд у Београду одлуку Гж1 288/14, након чега је предмет враћен првостепеном суду. Првостепени суд је Апелационом суду у Београду предмет поново доставио 12.07.2017. године, а 14.07.2017. године тај суд је донео решење о допуни поступка и предмет, 14.10.2017. године вратио Основном суду у Обреновцу. Основни суд у Обреновцу је 19.11.2019. године, предмет вратио Апелационом суду у Београду, а тај суд је предмет поново вратио Основном суду у Обреновцу 22.01.2020. године на уређење у складу са чланом 228. Судског пословника. Предмет је враћен Апелационом суду у Београду након допуне поступка 05.02.2020. године, а 10.09.2020. године, решењем о допуни поступка предмет је поново послат Основном суду у Обреновцу, који га је Апелационом суду у Београду вратио 30.09.2021. године. У седници већа одржаној 07.10.2021. године одлучено је да се закаже главна расправа, па је прво рочиште било заказано за 16.12.2021. године, које није одржано, па је наредно заказано за 25.02.2022. године. Одлука је већ једном била укидана а предмет је "страдао" у поплави 2014. године, па је, имајући у виду наводе жалбе, прво потребно утврдити ко су тужиоци и њихови пуномоћници (којих има преко 200) и како гласе њихови тужбени захтеви. Решењем Р4 р 53/21 од 07.07.2021. године, Апелациони суд у Београду је одлучујући о приговору предлагача ради убрзавања поступка, тај приговор усвојио и утврдио да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у предмету Гж1 2891/17 (претходна ознака предмета Гж1 3888/21), па је наложио поступајућем судији да у том предмету, у најкраћем року предузме процесне радње ради делотворног убрзања поступка и да у року од 30 дана извести председника Апелационог суда у Београду о предузетој процесној радњи ради убрзавања поступка.

На основу извештаја судије известиоца, Апелациони суд у Београду је приговор предлагача ради убрзавања поступка у том предмету одбио, налазећи да је другостепени суд предузимао мере према стандарду очекиваног понашања у поступку у ком се поштују правила о суђењу у разумном року. Оценио је као тачну тврдњу предлагача на околност дужине трајања поступка, што је само по себи довољно за закључак о постојању повреде права предлагача на суђење у разумном року. Међутим, пошто је та повреда већ санкционисана решењем Р4 р 53/21 од 07.07.2021. године, по мишљењу тог суда, није постојао правно признати основ да се исто поново санкционише.

По оцени Врховног касационог суда, првостепени суд је потпуно и правилно утврдио чињенице које су од значаја за одлуку у овом предмету, па је на тако утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, одбијајући приговор предлагача из разлога које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 13. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Службени гласник РС" бр. 40/15), прописано је да странка чији је приговор одбијен а која није поднела жалбу, може да поднесе нови приговор када истекну четири месеца

од дана пријема решења о одбијању приговора, странка чији је приговор одбијен а која је поднела жалбу, која је одбијена, кад истекну четири месеца од дана пријема решења о одбијању жалбе, а странка чији је приговор усвојен а која није поднела жалбу, кад истекне пет месеци од дана пријема решења о усвајању приговора. Странка чија је жалба усвојена и странка чији је приговор усвојен, а жалба одбијена, могу да поднесу нови приговор одмах после истека рока у коме је судија или јавни тужилац био дужан да предузме делотворне процесне радње (став 2.).

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљени суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Закон о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), у одредби члана 10. став 1., прописује да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода ("Службени лист СЦГ"-међународни уговори, бр. 9/2003, 5/2005, 7/2005... ("Службени гласник РС"-међународни уговори, бр. 12/2010, 10/2015), у одредби члана 6. став 1. прописује да свако током одлучивања о његовим грађанским правима или обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну јавну расправу, у разумном року, пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају се све околности предметног случаја, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, поштовање редоследа решавања предмета и законски разлози за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака.

Полазећи од наведених материјално-правних одредби у контексту утврђеног чињеничног стања, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд, одлучујући о приговору предлагача, правилно оценио све утврђене чињенице и приликом доношења побијаног решења узео у обзир све напред наведене околности. Чињеница је да се ради о поступку у парници из радног односа у ком је суд дужан да посебно води рачуна о потреби хитног решавања. Међутим, поступак у парници у којој има 200 тужилаца, дакле велики број странака, чини овај предмет изузетно сложеним, пре свега из процесних разлога, при чему се такође мора имати у виду чињеница да је предмет физички оштећен у поплави 2014. године, што је знатно отежало рад Апелационог суда у Београду, који мора изнова да започне поступак у овом предмету у ситуацији када се, како је то навео судија известилац у свом извештају, не може да утврди ко су све

тужиоци у тој парници, који су њихови пуномоћници, као и какви су њихови тужбени захтеви. Неосновано се жалбом предлагача указује да Апелациони суд у Београду, у протеклом периоду, није имао никаквих активности у овом предмету, јер из напред наведених чињеница произлази супротан закључак, да је тај суд поступао у том предмету покушавајући, кроз допуну поступка пред првостепеним судом, да обезбеди процесне услове за одлучивање о жалби на пресуду у том предмету, да би на крају и заказао расправу ради одлучивања о тој жалби. Управо из ових разлога, поступање Апелационог суда у Београду се, за сада, не може оценити као неажурно или ван разумног рока. При свему томе, оцењујући трајање поступка у целини, мора се имати у виду и чињеница да је првостепени суд, у релативно кратком року, одлучио о захтевима тужилаца у овој парници, као и да је дужност и странака у поступку, посебно у напред изложеној процесној ситуацији, да својим поступањем отклоне сметње које онемогућавају суд да поступа у разумном року.

Из изнетих разлога, применом члана 17. став 1. и члана 18. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучено је као у ставу другом изреке овог решења.

Трошкови жалбеног поступка предлагачу нису признати, применом члана 153. став 1. Закона о парничном поступку, у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, јер у овом поступку није успео.

Судија
Гордана Комненић,с.р.

Поука о правном леку
Против овог решења није дозвољена жалба.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић